

FARNI LIST

župnije Dolnji Logatec

Letnik 34, št. 7-8
JULIJ/AVGUST 2014

V TEJ ŠTEVILKI:

- ⇒ NUNCIJ
- ⇒ OBHAJILO
- ⇒ BIRMA
- ⇒ MIHA KRAMLI

IZ PRIDIGE APOSTOLSKEGA NUNCIJA ZA SLOVENIJO

(sveta maša v župniji Dolnji Logatec, praznik Presvete Trojice, 15. junij 2014)

Častiti duhovniki, dragi verniki!

Zahvaljujem se vam za povabilo na vaš župnijski dan, na nedeljo Svete Trojice.

V velikonočnem času smo premišljevali o skrivnosti ljubezni Boga. Ta je dokazal ljubezen z žrtvovanjem Božjega Sina Jezusa Kristusa, ki je daroval svoje življenje za naše odrešenje. Naša pozornost je bila usmerjena na osebo Kristusa, pravega Boga in pravega človeka, ki je uresničil načrt nebeškega očeta in nam ubogim grešnikom znova odprl vrata nebes. Bog se nam je hotel približati, tako da je poslal na svet svojega edinega Sina. Z učlovečenjem nam je razodel veliko skrivnost Boga in Svete Trojice, ki jih ne bi mogli nikoli odkriti in toliko manj razumeti. Tudi današnji evangelij nas spominja na to. V tistem času je Jezus rekel Nikodemu: »Bog je namreč svet tako

ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj, ne pogubil, ampak imel večno življenje« (Jn 3,16). Jezus je s svojo smrtjo premagal smrt, s svojim vstajenjem je odprl novo perspektivo nebeškega življenja in nam zagotovil, da bo ostal z nami do konca časov, to je za vedno. Ko je Jezus ob svojem odhodu v nebesa zapustil ta svet, je obljubil, da bo naš zagovornik pri Očetu in da bo poslal Svetega Duha, da nas bo razsvetljeval. Sveti oče Francišek je v eni od svojih pridig, ki jo je izgovoril v kapeli v domu svete Marte v Vatikanu, povedal, da moramo biti srečni, ker »imamo v Jezusu Kristusu najboljšega branitelja, ki bolj ljubi kot govori in prav v tem trenutku moli za vsakega izmed nas tako, da kaže Očetu svoje rane in ga spominja, kako

veliko ceno je plačal, da bi nas rešil«. Papež še pove, da se običajno mi obračamo na Boga in se mu zahvaljujemo, ga prosimo za milosti, zato se lahko zdi neobičajno, da Jezus, človek – Bog, moli in moli za nas. Ta Jezusova naravnost, naravnost molitve je način, ki nas lahko pri-

bliža skrivnosti Svete Trojice. Kolikokrat se prekrižamo: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha,« ne vprašamo pa se, kakšna sila zedinja tri Božje osebe, da so enota, edinost. Zavedamo se, da je skrivnost Presvete Trojice za nas težko razumljiva in popolnoma jo bomo odkrili, ko se bomo srečali z Bogom v nebesih. Ampak Sveto pismo in Jezus nam razkrivata nekaj prvin, ki povezujejo tri Božje osebe: Očeta, Sina in Svetega Duha. V prvem berilu iz druge Mojzesove knjige smo slišali, da je Mojzes izkusil navzočnost in resničnost Boga. Gospod sam se mu je razodel kot »usmiljen in milostljiv Bog, prizanesljiv in velik v milosti in zvestobi«. Da bi zato razumeli Boga, moramo živeti usmiljenje, biti pripravljeni

odpustiti in biti bogati milosti in zvestobe. Na žalost je današnji svet razdeljen in narodi se ne uspejo več spraviti. Vedno znova smo priče novim vojnám. Letos obhajamo sto let od začetka velike prve svetovne vojne. Neda leč od naše župnije na meji z Italijo je na tisoče vojakov kruto izgubilo svoje življenje, ne da bi natanko vedeli, za kaj se borijo. Nekateri med vami so tudi priče žrtev druge svetovne vojne. Človek pozablja, da je Gospod Bog gospodar zemlje in neba in da je treba za življenje v miru slediti Božjim naukom. Sveti Pavel nas danes vabi k tej drži v Pismu Korinčanom: »Bratje, veselite se, spopolnajte se, tolažite se, bodite istih misli, živite v miru in Bog ljubezni in miru bo z vami« (2 Kor 13,12). Ko tako živimo, se lahko približamo življenju

KOLOFON:

Izdaja: župnija Dolnji Logatec

Odgovarja: Janez Kompare

Glavni urednik: Alen Širca

Naklada: 700 kos

Spletni naslov: <http://zupnija-dolnji-logatec.rkc.si/>

Prispevke pošljite na naslov: farni.list.logatec@gmail.com do 15. v mesecu.

Svete Trojice. Sveti Pavel tako v istem pismu pravi: »Milost Gospoda Jezusa Kristusa in ljubezen Božja in občestvo Svetega Duha z vami vsemi.« Te tri prvine: milost, ljubezen in občestvo so dar, ki jo Sveta Trojica podeljuje tistim, ki iščejo Boga.

Kdo bi lahko vprašal, zakaj je Gospod naredil stvari zapletene in se predstavlja kot en Bog, a v treh osebah. Po mojem je odgovor v sporočilu, ki ga Bog hoče povedati nam ljudem, ko dokazuje, da se lahko pravo življenje ustvari v občestvu z drugimi, v deležnosti pri trpljenju in veselju drugih, v skupni odgovornosti za vse, kar je Bog ustvaril. Človek je vedno v skušnjavi, da izbere pot sebičnosti, da gleda samo na svoje interese in ne na potrebe drugih. Človek se tako postavlja nad Božjo postavo in hoče odločati o življenju in smrti. Pogosto smo izpostavljeni propagandi porabništva, ki postavlja na prvo mesto materialno dobro človeka. Tudi skupine, ki razglašajo solidarnost, v resnici branijo interese svoje

skupine in pozabljajo na materialne in duhovne potrebe drugih. Bog pa, ki se je razodel kot eden, a s tremi osebami, nas uči, da mora tudi najvišja oblast, najvišja inteligenca za to, da bi bila popolna, podeliti svoje dobrine z drugimi. Sveta Trojica je model družbe, ki hoče živeti skladno in v miru. Rečemo lahko, da je Sveta Trojica model za življenje v družini. Kakor nas spominja sveti Pavel, Sveti Duh ustvarja občestvo ljubezni Očeta in milosti Gospoda Jezusa Kristusa. Ko mislimo na Trojico, mislimo na družino, kajti prav zaradi Očetove volje je Sveti Duh naredil v Mariji preprosto dekle, mati Boga, in je vstopila v poseben odnos s Sveto Trojico. Jasno je torej, da Bog noče, da smo sami in zapuščeni, ampak nas s skrivnostjo Svete Trojice uči, da ljubezen zahteva sodelovanje, zahteva občestvo, zahteva edinost, zahteva usmiljenje. Premišljevatⁱ morate to skrivnost Trojice in vzbujati tudi v vašem življenju, v

vaših družinah, v vaši župniji duha ljubezni, sočutja, sodelovanja in sprave.

Dragi verniki! Vsak dan se prekrizamo in hočemo živeti pod varstvom Očeta in Sina in Svetega Duha. Pogosto tudi molimo molitev Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Krščeni smo v imenu Svete Trojice, živimo v milosti Boga, ki je eden in so trije. Ohranimo ta dobra izročila, da se prekrizamo. Poučimo o tem otroke, mlade. Ne bojmo se pokazati, da smo kristjani. Živimo v svobodni družbi, ohranjamo tudi svojo versko svobodo. Koliko ljudi po svetu ne more uživati v tej svobodi. Še danes mnogi mučenci darujejo življenje, ker so naredili znamenje križa. Molimo zanje in zahvaljujmo se Gospodu za ljubezen, ki nam jo tri Božje osebe Oče, Sin in Sveti Duh dokazujejo vsak dan.

Msr. Juliusz Janusz

S papežem Frančiškom na poti vere

O zakramentu birme in darovih Svetega Duha, 2. del

Papež Frančišek je na sredinih avdiencah govoril o darovih Svetega Duha. V prvem delu smo povzeli njegova razmišljanja o daru modrosti, daru umnosti, daru sveta, daru moči in daru vednosti, tokrat pa bomo predstavili še dar pobožnosti in dar strahu Božjega, s katerim je papež sklenil kateheze o sedmerih darovih Svetega Duha.

Dar pobožnosti: kaže na našo pripadnost Bogu in globoko povezanost z njim

Dar pobožnosti je velikokrat površno razumljen, v resnici pa se

dotika središča naše krščanske identitete in življenja. Dar pobožnosti kaže na našo pripadnost Bogu in našo globoko povezanost z njim, na vez, ki daje smisel vsemu našemu življenju in nas ohranja trdne, v občestvu z njim, tudi v najbolj težkih trenutkih.

Ta vez z Gospodom ni neka dolžnost ali zapoved, ampak odnos, ki ga živimo s srcem. Je prijateljstvo z Bogom, ki spreminja naše življenje in nas napolnjuje z navdušenjem in veseljem. Zato dar pobožnosti v nas zbuja predvsem hva-

ležnost in slavljenje. Ko nam Sveti Duh da zaznati Gospodovo navzočnost in vso njegovo ljubezen do nas, nam ogreje srce in nas skoraj naravno usmeri k molitvi. Dar pobožnosti nam pomaga rasti v odnosu z Bogom, obenem pa nam pomaga, da to ljubezen razlivamo tudi na druge. Tako bomo ob tistem, ki je ob nas, in tistih, ki jih srečamo vsak dan, ganjeni s čustvi pobožnosti. Resničen dar pobožnosti namreč pomeni, da se bomo zares lahko veselili s tistim, ki se veseli, jokali s tistim, ki joče, blizu bomo tistemu, ki je sam, opomnili tistega, ki dela narobe, potolažili žalostnega, sprejeli in pomagali tistemu, ki je v stiski. Dar pobožnosti nas naredi krotke, mirne, potrpežljive, v miru z Bogom ter krotke v služenju drugim.

Prosimo Gospoda, da bo dar njegovega Duha lahko premagal naš strah in naše negotovosti, našega nemirnega in nepotrpežljivega duha; da nas bo lahko naredil za vesele priče Boga in nje-

S papežem Frančiškom na poti vere

gove ljubezni; da bomo lahko častili Gospoda v resnici in služenju drugim, s krotkostjo in nasmehom.

Dar strahu Božjega: Strah Božji nam daje pogum in moč

Strah Božji ne pomeni imeti strahu pred Bogom. Bog Oče nas ljubi in nam vedno odpušča, zato nimamo razloga za strah pred Njim. Strah Božji je dar Svetega Duha, ki nas spominja, kako majhni smo pred Bogom in njegovo ljubeznijo. Je izročitev dobroti našega Očeta s ponižnostjo, spoštovanjem in zaupanjem. Ko zmoremo vse svoje skrbi in pričakovanja položiti pred Boga, se počutimo kot otroci v objemu svojega očeta, obdani z njegovo toplino in močjo.

Velikokrat nam ne uspe doumeti Božjega načrta in zavemo se, da si sami ne moremo zagotoviti sreče in večnega življenja. Ravno v izkušnji svojih omejitev in uboštva nas Sveti Duh tolaži in nam pomaga razumeti, kako je edina pomembna stvar to, da

Jezusu pustimo, da nas vodi v Očetov objem. Zato zelo potrebujemo dar strahu Božjega, saj nam pomaga pri zavedanju, da vse prihaja od Boga ter da je naša prava moč samo v hoji za Gospodom. Ko smo prežeti s strahom Božjim, smo usmerjeni h Gospodu s ponižnostjo, poslušnostjo in pokorščino. A ne z držo predaje in pasivnosti, ampak s čudenjem in veseljem – veseljem otroka, ki vidi, kako mu Oče streže in ga ljubi. Strah Božji torej iz nas ne naredi boječe in popustljive kristjane, ampak nam daje pogum in moč. Je dar, ki nas dela prepričane, navdušene kristjane, ki ne ostajajo pokorni Gospodu iz strahu, ampak ker jih je ganila in osvojila njegova ljubezen.

Dar strahu Božjega je tudi opozorilo pred vztrajnostjo v grehu. Ko neka oseba živi neprimerno, ko preklinja Boga, izkorišča druge, ravna nasilno, ko živi samo za denar, minljive stvari, moč, ponos ... takrat nas

strah božji opozarja, da z vso to močjo, denarjem, ponosom ne bomo srečni. Papež Frančišek je ob tem izrecno omenil ljudi, ki so odgovorni za druge, pa se prepustijo korupciji, ljudi, ki se preživljajo s trgovanjem z ljudmi in prisilnim delom drugih ter tiste, ki proizvajajo orožje za spodbujanje vojn, ki jih je označil za trgovce smrti. Papež je izrazil upanje, da bo strah božji tem ljudem pomagal razumeti, da se nekega dne vse konča in da bodo morali odgovarjati Bogu.

Ob koncu kateheze je papež Frančišek navedel besede iz Psalma 34: *»Ta nesrečnik je klical, in Gospod je slišal, iz vseh njegovih stisk ga je rešil. Angel Gospodov utrjuje tabor okrog tistih, ki se ga bojijo, da jih rešuje.«* Povabil je, naj Gospoda prosimo milosti, da bi sprejeli dar strahu Božjega in skupaj z njimi, oblečeni z usmiljenjem in ljubeznijo Boga, priznali, da je naš Oče, naš očka.

*Povzeto po
Radio Vatikan.*

KO PRAZNUJETA DRUŽINA IN ŽUPNIJA

V naši družini smo v mesecu juniju praznovali kar dvakrat – Gašper, ki obiskuje tretji razred, se je zelo veselil nedelje, ko je končno lahko pristopil k angelski mizi in tako prvič prejel Jezusa v svoje srce.

srca se prva sveta spoved prav gotovo dotakne na poseben način, saj so prvič soočeni z občutkom za prepoznavanje greha. Hvala Bogu, so nam staršem pri oblikovanju otroške vesti v pomoč vsi tisti, ki se trudijo otroku na

Zakrament svete birme je teden dni kasneje prejela hčerka Katarina. Vseh birmancev je bilo 42. Vse leto so se zavzeto pripravljali na prejem Svetega Duha. Vestno so hodili k verouku in se skupaj s katehisti njeno Metodo pogovarjali

Bela oblekica, ki so jih imeli vsi prvoobhajanci, je bila znamenje, da otrok pred Jezusa prihaja čist, saj mu je Jezus pri zakramentu svete spovedi odpustil vse, kar je prepoznal po svoji vesti kot slabo. Otroškega

njim razumljiv način razlagati, kaj je dobro in kaj ne (v mislih imam katehete). Tudi »otroške« pridige pri svetih mašah, ki jim otroci zmorejo slediti in jih razumejo, so lepa popotnica za življenje.

o desetih Božjih zapovedi, imeli so mesečne kateheze z g. župnikom in birmanska srečanja z voditelji skupin.

V naši birmanski skupini so prevladovala dekleta, a častno mesto je bilo dodeljeno tudi

enemu fantu. Srečevali smo se enkrat mesečno in vsakič začenjali z molitvijo, ki jo je pripravila gostujoča birmanka. Pogovor so usmerjale teme v knjigi za osmi razred – Pridi, Sveti Duh. Skupaj smo bili tudi na duhovnih vajah z Robijem Friškovcem na Vrhu svetih treh kraljev. Pred praznikom velike noči nas je na koncertu duhovne glasbe v Šentvidu nagovoril Gregor Čušin, v božičnem času smo si ogledali čudovite jaslice v Dravljah, sodelovali smo pri dnevu diakonije (v cerkev smo prepeljali oskrbovance iz Doma Marije in Marte ter po maši stregli v Jožefovi dvorani), molili ter se bogatili s pogovori na naših srečanjih.

Zvedavost, iskrenost in veselje do življenja so bile značilnosti, ki so označevale našo birmansko skupino. Tudi devetdnevnicu pred sveto birmo so birmanci radi obiskovali, bili pri spovedi, sodelovali pri bogoslužju in v svojih molitvah goreče prosili Svetega Duha, da napolni njihova mlada

srca in vlije ogenj svoje ljubezni.

BIRMANKA KATARINA M. opisuje birmanska srečanja takole:

Naša srečanja so bila zelo zabavna in poučna, ker smo skozi pogovor izvedeli marsikaj. Najbolj všeč mi je bilo, ker smo si stvari lahko ogledali 'v živo' in si tako lažje predstavljali. Mislim, da smo od teh srečanj odnesli veliko dobrih stvari, besed, zgodb, zanimivosti oz. vse kar smo videli in slišali v tem času. Zahvaljujem se vama, da sta si vzeli čas za nas, nas ob trenutkih, ko smo bili nemirni, prenašali in nas na miren način 'ukrotili', nas odpeljali na 'izlete' in nas odlično pripravili na prejem Sv. Duha (na sprejem zakramenta sv. birme). Še enkrat hvala za vašo potrpežljivost in vztrajnost.

Na dan birme se je z birmanci veselila in praznovala celotna župnija. Kako tudi ne, saj so pri sveti maši prejeli največje darilo za življenje, to je darove Svetega Duha, s

katerimi so stopili na pot odraslega življenja v veri. Če smo pri krstu starši v njihovem imenu izpovedali vero, je bila birmanska maša za njih enkrateno trenutek, ko so to izpovedali oni sami. Z besedo AMEN pri obredu birmovanja so obljubili, da želijo živeti odgovorno in pričati za Jezusa. To seveda ne pomeni, da bodo le molili in hodili k maši, ampak tudi živeli po temeljnih vrednotah vere, kot so: spoštovanje, ljubezen, odpuščanje, prizadevanje za mir in dobro ... Vrednote, ki danšnjemu človeku niso vedno vsakdanje.

Svojo iskrenost in pripravljenost, da želijo hoditi za Jezusom, so pokazali že, ko smo se zadnji ponedeljek pred birmo srečali z našim birmovalcem, stiškim opatom, gospodom Jankom Novakom. Vseh 150 vprašanj, ki naj bi jih birmanci pri spraševanju znali in so se jih tudi naučili, ni bil majhen zalogaj, sploh za tiste, ki so se jih učili na koncu. Katehistinja Metoda, ki je med spraševanjem sedela spredaj pri birmancih,

je bila tam kot naročena. V zadregi je bilo potrebno pogledati samo njena usta :-). Pa to ni bistveno, je dejal stiški opat, če odgovor ni izstreljen kot iz topa. Pomembna je pripravljenost, da znaš razmišljati s svojo glavo, rasti v veri in biti v osebnem odnosu z Bogom. Svojo pripravljenost so pokazali že pri oblikovanju svete maše. Sodelovali so s prošnjami in zahvalami, glasbeniki pa so z "birma bandom" in dvema uvodnima pesmima navdušili prav vse v cerkvi.

Kot voditeljica ene od birmanskih skupin (vodili sva jo skupaj s Katjo Stražiščar) se želim zahvaliti gospodu

župniku Janezu, s katerim smo se voditelji srečevali vsak prvi torek v mesecu. S svojo vedrino je oznanjal veselo novico ter nam vlival poguma, ko nam je ob službenih in družinskih obveznostih včasih že zmanjkovalo moči. Hvala vam za vašo pripravljenost, za duhovno obnovo, za vaš čas.

Kot vsaka mama, si tudi sama prizadevam, da bi svojim otrokom pomagala razumeti, kaj zakramenti sploh pomenijo. Nema lokrat tudi sama iščem odgovore in vsega ne razumem, trudim se po svojih močeh in si želim, da bi v veri ra-

stla. Predvsem pa bila dober zgled.

Drage birmanke in birmanci!

V knjigi Mati Terzije Kjer je ljubezen, tam je Bog je zapisano: »Bog vas je izbral, vas poklical, usakega posebej, po imenu, s svojimi posebnimi lastnostmi in napakami.« Tudi vi ste bili poklicani in izbrani. Bodite to, kar ste. Naj vas na vaših poteh spremlja Božji blagoslov, ki ste ga prejeli pri sveti birmi. Vesele počitnice vam želim, pa ne pozabite vzeti seboj Svetega pisma, ki ste ga prejeli v dar od župnije.

Mateja Kokalj

MIHA KRAMLI V LOGATCU

Kako lahko preprečimo zasvojenost naših otrok?

»Močni starši – stabilni otroci« – tako se je glasil naslov izzivalnega predavanja terapevta in vodje Centra za zdravljenje odvisnosti v novogoriškem zdravstvenem domu, Miha Kramlija, ki je 21. maja napolnil Jožefovo dvorano na zadnjem Nikolajevem srečanju v tem pastoralnem letu. Kramli, ki se vsakodnevno srečuje z zasvojenimi osebami in njihovimi družinami, v ZDA pa se je specializiral tudi za zdravljenje nekemičnih odvisnosti, je spregovoril predvsem o tem, kako lahko starši z lastnim zgledom in jasnim vodenjem vzgojimo otroke v močne osebnosti, ki bodo znale reči vsem vrstam zasvojenosti odločen »ne«.

Enotnost staršev

Otroci po Kramlijevih besedah potrebujejo izkušnjo miselne enotnosti staršev v pomembnih stvareh, predvsem kadar gre za področje spolnosti, drog, šolskih in domačih obveznosti ipd. Ko starša skupaj jasno zavzame-

ta določeno stališče, otrok pride do miselnega zidu, ob katerem spozna, da mora nekaj spremeniti in rešitev poiskati pri sebi. Pri tem pride v stik z lastno močjo in energijo za spremembe, ta izkušnja pa ga bo usposobila za to, da se kasneje v stiski ne bo zatekal v drogo ali druge oblike bega in zasvojenosti. Da sta starša lahko v pomembnih stvareh miselno enotna, Kramli priporoča, da vsaj enkrat mesečno prevetrita, v kolikšni meri drug drugega podpirata in kje jima morda ne uspeva.

Vprašanje starševskega nadzora

V prvih letih starši v odnosu do otroka pogosto nastopajo s pozicije moči, kar pa je potrebno kasneje nujno nadgraditi, sicer lahko začnemo mladostnika izgubljeni. Odličen način, kako vzpostavljati odnos z otrokom, je to, da delamo skupaj z njim. Ob tem otroka spoznavamo, on pa pridobiva pomembne življenjske izkušnje, ki ga usposablja za to, da

si bo znal zastavljati jasne in cilji in jih tudi dosegati.

V prvih letih (nekje do 6. leta) je ključno, da otrok ponotrani starša, ki sta v sebi močna. Ta podoba mu bo v najstniških letih ob srečevanju s preizkušnjami pomagala v sebi najti energijo, da se bo zmož upreti škodljivim izbaram. »Kakšno podobo puščamo otrokom?« je zato starše izzival Kramli in ob tem poudaril, da tudi otroci na neki način nadzorujejo svoje starše in da je njihov nadzor enako pomemben kot starševski.

Kako otrokom postavljati meje?

Ob vprašanju postavljanja meja je Kramli izpostavil trije:

1. Starši morajo biti ob otrokovih čustvenih izbruhih mirni in stabilni, ne smejo se prestrašiti in popustiti. »Če bo otrok videl, da sta mu starša kos, bo ugotovil, da čustveni izbruhi niso uporabni,« je pojasnil.

2. Meja ne smemo postavljati v trenutkih jeze, vznemirjenosti, saj smo takrat v skušnjavi,

da otroka zatremo in s tem poškodujemo odnos z njim. Meje morajo biti vedno smiselne in uresničljive – ob takšnih mejah se odnos ohranja, tudi če otrok ob soočenju z njimi negoduje, staršev ne bo zasovražil in se ne bo oddaljil.

Ob tej točki je Kramli opozoril, da je zelo pomembno, da starši pogosto prevetrimo svoj slog vzgoje in preverjamo, ali s svojim vodenjem v otroku prebujamo odličnost in krepimo stik z notranjo svobodo ali pa morda ranimo njegovo dostojanstvo. »Ni nujno, da so metode, ki sicer delujejo, tudi dobre!« je poudaril Kramli in posvaril pred trdo vzgojo, ki otroku ne dopušča sodelovanja in mu ne daje možnosti za spremembe. Ob takšni vzgoji otrok ne pridobi občutka lastne vrednosti, cene in je kasneje zelo lahko vodljiv (na ulici), saj ni zmožen postavljanja lastnih meja, ker so mu jih vedno postavljali drug. Problematična je tudi mehka vzgoja, ki otroka sicer nauči lepega vedenja, ne pa tudi razmišljanja z lastno glavo. Pomembna je torej, da je družina na prožen način poskrbi za varnost svoje-

ga otroka na fizičnem, psihičnem in duhovnem področju.

Pravice staršev

Zaradi pretiranega izpostavljanja zgolj otrokovih pravic, ki je po Kramlijevem mnenju škodljivo, je sam poudaril predvsem nekaj pravic staršev, ki so temeljne za dobrobit otrok.

Ena od njih je »pravica staršev do miru«. Če starša mirno in odločno vztrajata pri zastavljeni uri za nočni počitek otroka, bo ta lahko ponotranjil pravilo miru kot vrednote, ob tem pa tudi v sebi razvil mehanizem pravil in vrednot, ki ga bo kot nekakšen »varovalni plašč« zaščitil v tveganih situacijah v puberteti.

Druga je »pravica staršev, da so postreženi«. Pri tem seveda ne gre za izkoriščanje otrok, ampak za to, da so povsem naravno vpeti v skrb za dobrobit vseh družinskih članov – da po svojih močeh sodelujejo pri pospravljanju, urejanju doma, kuhanju, skrbi za gospodinjstvo. »Otroci potrebujejo izkušnjo, da stvari niso samo-umevne in da so tudi

drugi v družini,« je poudaril Kramli. Starši, ki doživljajo srečo ob tem, da delajo namesto otroka, mu delajo slabo uslugo. Resnična sreča je otrok, ki daje pobude, dela in je ustvarjalen.

Tretja pomembna pravica staršev pa je »pravica do obnove partnerskega odnosa«. Otrok, ki doživi – pa čeprav se mora zato malce umakniti in počakati – da sta starša sposobna zaščititi svojo ljubezen, bo dobil pomembno popotnico za lasten partnerski odnos. Življenjska radost in optimizem, s katerim se ob tem napolnita starša, se potem naravno širi tudi na otroke.

Izzivi pubertete

Del predavanja je Kramli posvetil tudi obdobju pubertete, v katerem so otroci še posebej ranljivi in izpostavljeni tudi tveganju začetka zasvojenosti.

Če se pubertetnik začne zapirati v svojo sobo (in pri tem ne gre za normalno preverjanje, ali zmore sam), starši pa pri njem opažajo pomanjkanje volje do življenja in energije, potem otroka ne smejo puščati samega v sobi in ga morajo vključiti v aktivnosti družine, saj že nekaj mesecev takšne osame lahko pusti trajne psihične

posledice.

V tem obdobju v življenju mladih postanejo pomembni vrstniki in klappe. S tem ni po besedah Kramlija nič narobe, dokler ne začnejo oni določati vsebine življenja našega otroka. Predvsem otroci, ki doma ne poznajo avtoritete, to iščejo zunaj, na ulici. Ključno je, da starši od otrok, ko gredo ven, dobijo odgovore na vprašanja: »Kam greš? Kaj se bo dogajalo? Za koliko časa? S kom greš?« Prav tako smejo po Kramlijevem mnenju starši, ki sumijo, da se z otrokom nekaj dogaja, preveriti njegovo torbo, omare, elektronsko pošto, facebook profil ipd. Kramli je problematiziral tudi prezgodnje spuščanje najstnikov v spolne odnose in zaslepljenost staršev, ki se ne zavedajo, da »uporaba zaščite« nikakor ne štiti pred čustveno zlorabo.

Pasti zasvojenosti

»Človek, ki je eno leto na drogi, nikoli več ne bo ozdravel, lahko bo samo abstiniral.«, »zasvojenost z drogo se razvije v 3-7 dneh« in pa »nekemične zasvojenosti (računalnik, pornografija, igre na srečo ...) so povsem enakovredne kemičnim (droga)« – to so bila tri šokantna dejstva, s katerimi je postregel pre-

davatelj. Mladi danes prihajajo v stik z drogo preko dilerjev, ki so lahko znani (prijatelji, sošolci, sosedi), naključni (z inovativnimi prijemi podtaknejo drogo na množičnih dogodkih) ali neznani (organizirana mafija, ki načrtno izbira labilne mlade).

Zaradi vsega naštetega je tako pomembno, da starši otroke usposobijo, da so sposobni reči »ne« in se zaščititi, da imajo izoblikovano stališče o drogi in pri njem vztrajajo ter da sledijo občutku in se odzovejo, če začutijo, da nekaj ni v redu. »Ni sramota, če se ti zgodi, da se tvoj otrok sooča z zasvojenostjo, sramota je, če ob tem ne odreagirajš,« je odločno dejal Kramli.

Računalnik ni za v otroško sobo

Ker so mladi vedno pogosto zasvojeni s spletnimi vsebinami in komunikacijo, tovrstna nekemična zasvojenost pa možgane poškoduje enako kot droga, Kramli priporoča, da starši ne puščajo računalnikov v otroških sobah, da postavijo omejitve (največ ena ura računal-

nika za zabavo dnevno) in da preverjajo, kaj otrok na računalniku počne. Prav tako po Kramlijevem mnenju osnovnošolec ne more biti lastnik (pametnega) telefona, lahko pa ga uporablja. Preobremenjenost z novimi tehnologijami namreč krni in onemogoča zdrav razvoj.

»Saj v vaših družinah zvečer z otroki še molite?« je udeleženi zastavil vprašanje Kramli. To se mu zdi namreč izrednega pomena za to, da otrok pridobi izkušnjo prehajanja iz vsakodnevnega življenja v drugo dimenzijo, v duhovno sfero. Tudi če bo pozneje to opustil, se bo v odrasli dobi v neki stiski lahko tega oprijel – kakšnega pomena ima zgodnja izkušnja duhovnosti Kramli izkuša tudi pri svojem terapevtskem delu.

Predavanje je v poslušalcih prebudilo veliko novih spoznanj in vprašanj, zato bo tudi v prihodnje dobrodošel gost v Logatcu. O vzgojnih izzivih pa bo septembra spregovoril tudi gost naslednjega Nikolajevga srečanja, dr. Aleksander Zadel.

Mica Škoberne

KOLENDAR

JULIJ/AVGUST

2014

4. junij – prvi petek, obisk bolnikov na domu; po večerni sv. maši molitvena skupina;

5. julij – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje;

6. julij – 11. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 18. uri NOVA MAŠA;

11. julij – sv. maša ob 19. uri, po sv. maši molitvena skupina;

12. julij – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje ob 19. uri sv. maša;

13. julij – 12. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

18. julij – sv. maša ob 19. uri, po sv. maši molitvena skupina;

19. julij – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

20. julij – 13. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

21. julij – ob 20. uri priprava na sv. krst;

25. julij – sv. maša ob 19. uri, po sv. maši molitvena skupina;

26. julij – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

27. julij – 14. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

1. avgust – prvi petek, obisk bolnikov na domu; sv. maša ob 19. uri, po sv. maši molitvena skupina;

2. avgust – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

3. avgust – 15. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

8. avgust – sv. maša ob 19. uri, po sv. maši molitvena skupina;

9. avgust – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

10. avgust – 18. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

15. avgust – MARIJINO VNEBOVZETJE – V. ŠMAREN, sv. maša ob 8. in 10. uri;

16. avgust – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

17. avgust – 17. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

18. avgust – ob 20. uri priprava na sv. krst;

22. avgust – sv. maša ob 19. uri, po večerni sv. maši molitvena skupina;

23. avgust – od 17.–19. ure čaščenje Najsvetejšega in spovedovanje, ob 19. uri sv. maša;

24. avgust – 18. NEDELJA MED LETOM, sv. Maša ob 8. in 10. uri, ob 14. uri večernice;

29. avgust – sv. maša ob 19. uri, po večerni sv. maši molitvena skupina;

30. avgust – FARNO ROMANJE;

31. avgust – 19. NEDELJA MED LETOM, sv. maša ob 8. in 19. uri, ob 14. uri večernice.